

„Woda źródłem życia. Skutki zanieczyszczeń wody”

Gimnazjum nr 6 im. Edwarda Raczyńskiego w Poznaniu, os. Przyjaźni 136

Opiekunowie: mgr E. Kubacka, mgr Jolanta Maćkowiak

CEL PROJEKTU

Projekt „Woda źródłem życia. Skutki zanieczyszczeń wody” to wspaniała szansa na to, aby rozbudzić wśród uczniów poczucie wrażliwości na temat racjonalnego eksploataowania zbiorników wodnych. Uczniowie w ramach projektu badali podstawowe właściwości wód znajdujących się na terenie Poznania lub jego bliskim sąsiedztwie. Wykonali liczne eksperymenty związane z wodą, które pomogły poznać jej podstawowe właściwości.

WYNIKI ORAZ WNIOSKI Z PROWADZONYCH ZADAŃ

ANALIZA OPADÓW

analizę opadów prowadzono przez trzy miesiące (grudzień - luty), próbki wody pobierano z miejsc oddalonych od przemysłu oraz z obszarów o dużym natężeniu ruchu ruchu. Analizę pH prowadzono za pomocą papierków uniwersalnych oraz za pomocą pH - metru.

Obserwacje: Woda pochodząca z terenów oddalonych od przemysłu miała pH około 6, woda pobrana z terenów uprzemysłowionych (trasa ruchu samochodów, parking przy szkole) miała wartość 3.

Wnioski: Zanieczyszczenia obecne w atmosferze wpływają na pH opadów. Kwaśny charakter opadów spowodowany jest obecnością związków siarki i azotu w atmosferze. Bardzo niska wartość pH opadów spowodowana jest wzmożonym ruchem pojazdów, podczas którego występuje nadmierna produkcja związków siarki i azotu.

ANALIZA ROZPUSZCZALNOŚCI SUBSTANCJI W WODZIE

analizę przeprowadzali wszyscy uczniowie uczestniczący w projekcie. Badali rozpuszczalność różnych substancji w wodzie.

Obserwacje: Na podstawie rozpuszczalności substancji można było podzielić mieszaniny na jednorodne i niejednorodne.

Wnioski: Nie wszystkie substancje rozpuszczają się w wodzie. Mieszaniny jednorodne tworzą roztwory właściwe. Mieszaniny niejednorodne to: zawiesiny, emulsje oraz koloidy.

ANALIZA ZJAWISK FIZYCZNYCH, ZACHODZĄCYCH NA POWIERZCHNI CIECZY

analizę przeprowadzali wszyscy uczniowie uczestniczący w projekcie. Badali zjawiska zachodzące na powierzchni cieczy.

Obserwacje: Uczniowie obserwowali zakrzywienie powierzchni cieczy. Zbadali również występowanie cienkiej błony na powierzchni cieczy.

Wnioski: Uczniowie zaobserwowali występowanie menisku wklęsłego oraz menisku wypukłego. Udowodnili również istnienie napięcia powierzchniowego.

ANALIZA PH ZBIORNIKÓW WODNYCH

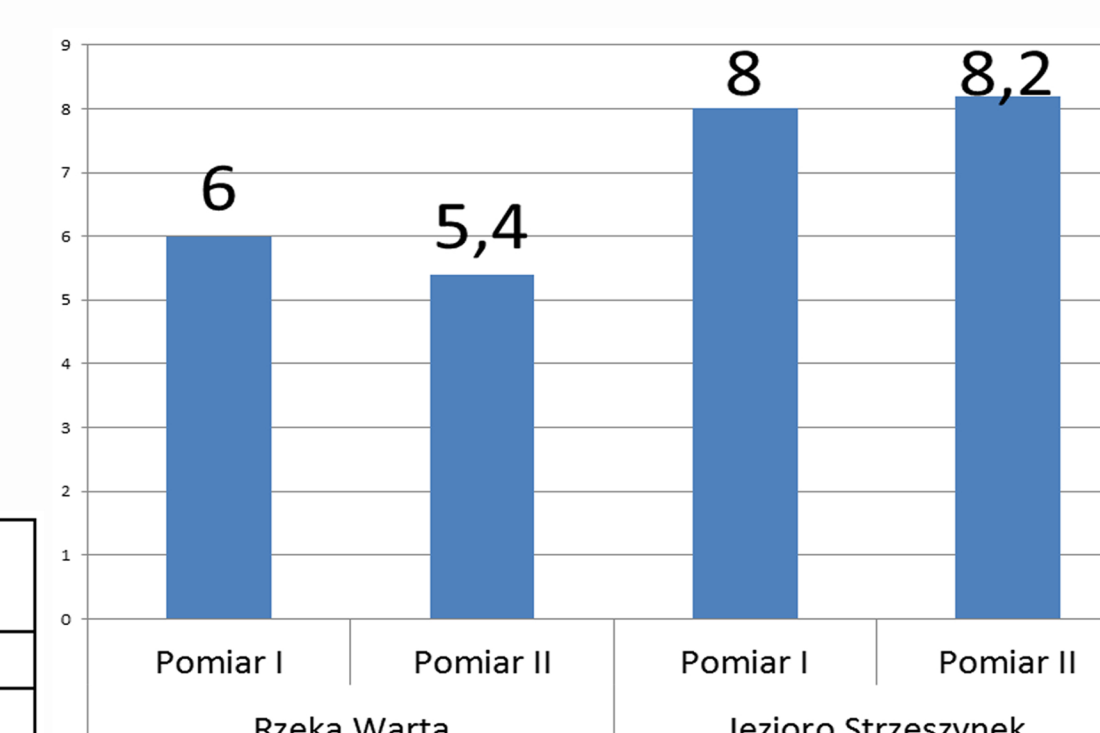
uczniowie udali się nad jezioro Strzeszynek oraz nad rzekę Wartę w celu pobrania wody. Analiza była prowadzona dwukrotnie, w okresie jesiennym i zimowym.

Obserwacje: Uczniowie zauważyli, że w okresie jesiennym zapach wody z jeziora był dużo bardziej intensywny niż zapach wody z rzeki Warty. W okresie zimowym ta rozbieżność nie była tak wyraźna. PH wody z jeziora było wyższe niż pH wody z rzeki.

Wnioski: Jezioro Strzeszynek jest wodą stojącą zaś rzeka Warta jest ciekim płynącym. Wody stojące są bardziej podatne na brak mieszania i nadmiernego rozwoju planktonu, który powoduje eutrofizację wód. Do rozwoju eutrofizacji przyczynia się również nadmierny rozwój przemysłu w okolicach jeziora.

Pomiar pH wody ze zbiorników

Badana wielkość	Rzeka Warta		Jezioro Strzeszynek	
	Pomiar I	Pomiar II	Pomiar I	Pomiar II
pH	6	5,4	8	8,2

ANALIZA ZAWARTOŚCI TLENU ROZPUSZCZONEGO W WODACH DOSTĘPNYCH HANDLOWO, W WODZIE Z JEZIORA STRZESZYNEK ORAZ WODZIE WODOCIĄGOWEJ

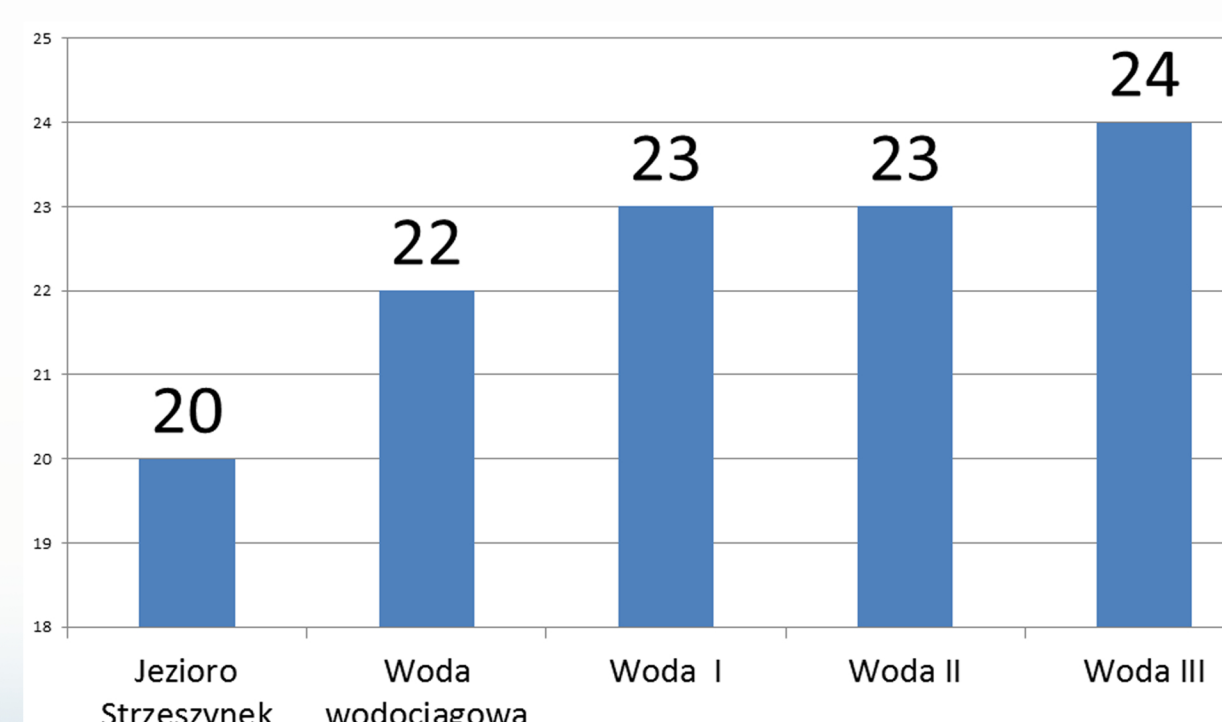
uczniowie na Wydziale Chemii, podczas zajęć laboratoryjnych, badali wodę: wodociągową, wodę z jeziora oraz wody mineralne dostępne handlowo, metodą miareczkowania alkacymetrycznego.

Obserwacje: Największa ilość rozpuszczonego tlenu znajdowała się w wodach mineralnych (porównywalna wartość); a najmniejsza w wodzie pochodzącej z Jeziora Strzeszynek.

Wnioski: Zawartość tlenu rozpuszczonego w wodzie jest zróżnicowana, jednak otrzymane wartości nie różnią się znacząco. Najmniejsza zawartość tlenu zauważalna jest w jeziorze ze względu na silny proces eutrofizacji tego zbiornika.

Zawartość tlenu [mg/dm³]

Nazwa zbiornika	Jezioro Strzeszynek	Woda wodociągowa	Woda I	Woda II	Woda III
Zawartość tlenu [mg/dm ³]	20	22	23	23	24

PODSUMOWANIE

W projekcie brało udział 25 osób. Uczniowie realizowali projekt od momentu ogłoszenia przez Wydział Chemii. Uczniowie pracowali każdego tygodnia (wyjątek: uroczystości szkolne, przerwy świąteczne, przerwa zimowa).

Uczniowie w ramach projektu wykonywali wiele dodatkowych ćwiczeń m.in:

- rozdzielanie mieszanin na składniki,
- budowanie modeli cząsteczki wody,
- sporządzanie roztworów o określonych stężeniach,
- rozcieńczanie i zateżnianie roztworów,
- nauka słówek i wyrażenia dotyczących wody w języku angielskim.

